

Rapportage nader ecologisch onderzoek

Rodijksweg 7 te Deventer

*Huismus, boerenzwaluw, steenuil, kerkuil, poelkikker,
kamsalamander, ringslang en vleermuizen*

In opdracht van: Buro Boot

20 juli 2023

Colofon

© 2023 Laneco / Buro Boot

Tekst en samenstelling: W. Wilbrink

Tweede lezer: R. Eversteijn

Projectnummer: 164.21.03

In opdracht van: Buro Boot

Wijze van citeren: Wilbrink, W. (2022). *Rapportage nader ecologisch onderzoek de Bannink te Deventer*. Ede: Laneco.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVINGEN EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	SOORTBESCHRIJVING	7
2.1	BOERENZWALUW	7
2.2	HUISMUS	7
2.3	STEENUIL	7
2.4	KERKUIL	7
2.5	POELKIKKER	7
2.6	KAMSALAMANDER.....	8
2.7	RINGSLANG	8
2.8	VLEERMUIZEN.....	8
3	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	9
3.1	ONDERZOEKSVRAAG	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	9
3.3	ONDERZOEKSRONDES.....	11
4	ONDERZOEKSRISULTATEN	13
4.1	JAAROND BESCHERMDE VOGELNESTEN	13
4.2	AMFIBIEËN	15
4.3	VLEERMUIZEN	16
4.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	18
5	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	19
5.1	CONCLUSIES EN EFFECTEN	19
5.2	CONSEQUENTIES	20
BIJLAGE 1	WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN ...	21
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN	22
BIJLAGE 3	WAARNEMINGEN OVERIGE SOORTEN	23
BIJLAGE 4	LITERATUURLIJST.....	24
BIJLAGE 5	SOORTENBESCHERMING	25

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Rodijksweg 7 te Deventer (afbeelding 1) wordt het plangebied gedeeltelijk heringericht. Hierbij worden enkele bestaande schuren gesloopt en wordt deze ruimte heringericht.

Afbeelding 1: Het plangebied voor het nader onderzoek aan de Rodijksweg 7 (rode contour) te Deventer. (bron: PDOK viewer, 2022)

Uit een door Laneco uitgevoerde quick scan flora en fauna (Geissler, 2021) is geconcludeerd dat in het plangebied de aanwezigheid van beschermde verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van beschermde soorten als boerenwaluw (*Hirundo rustica*), gebouwbewonende vleermuizen, huismus (*Passer domesticus*), kerkuil (*Tyto alba*), steenuil (*Athene noctua*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en de ringslang (*Natrix helvetica*) niet kan worden uitgesloten. In opdracht van Buro Boot heeft Laneco in 2022 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze soorten en soortgroepen. Deze worden in deze rapportage beschreven.

De potentiële aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) de boerenwaluw, gebouwbewonende vleermuizen, huismus, kerkuil, en steenuil in en rond de gebouwen kan op voorhand niet worden uitgesloten. Ook de winterverblijfplaatsen van de poelkikker, kamsalamander en de ringslang in de (broei)hopen in het noordwestelijke deel van het plangebied kunnen niet worden uitgesloten. Het slopen van gebouwen en verwijderen van zandhopen tast mogelijk verblijf-, nest- en rustplaatsen van deze

soorten aan. Tijdens het nader onderzoek is de aanwezigheid van essentiële onderdelen van het leefgebied van bovengenoemde onderzocht.

In de quick scan is middels een ecologische functiekaart, aanwezigheid van leefgebied aangetoond van egel en kleine marterachtigen. (bunzing, hermelijn en wezel). Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVINGEN EN BEOOGDE INGEPEN

Het plangebied ligt aan de Rodijksweg buiten de bebouwde kom van Deventer (gemeente Deventer, provincie Overijssel) (Provincie Overijssel, 2022). Ongeveer 1 kilometer ten westen van het plangebied ligt de stad Deventer en 1 kilometer ten oosten het dorp Bathmen. Ten zuiden liggen op circa 800 en 1000 meter afstand het kanaal "Schipbeek" en de snelweg A1. Ten noorden van het plangebied ligt de provinciale weg N344. Het plangebied zelf ligt in een overgang van landbouwgebieden en weilanden in het zuiden naar bos- en boomstructuren in het noorden. In en rondom de plangebieden plangebied is infrastructuur aanwezig in de vorm van enkele (deels onverharde) straten en wegen, die vooral voor landbouw en door omwonenden worden gebruikt. In de ruime omgeving zijn enkele landbouwbedrijven met aangesloten woonhuizen gevestigd.

Het plangebied aan de Rodijksweg 7 betreft een voormalig boerenbedrijf met meerdere gebouwen (afbeelding 2). Het gebied is grotendeels verhard en bebouwd. De bebouwing omvat twee schuren (gebouwen 1 en 5), twee woonhuizen (gebouwen 2 en 3), twee koeienstallen (gebouwen 4 en 7) en een bakhuis (gebouw 6). In het westelijke deel bevindt zich een verhard terrein met opslag van enkele hopen aarde en stenen. Rond het woonhuis bevindt zich een tuin, waarin enkele bomen staan, voornamelijk beuken (*Fagus sylvatica*).

Hier is men voornemens om de gebouwen 1, 4, 5 en 7 te slopen, de opslagruimte in het westelijke deel naar grasland om te zetten en langs de west- en noordgrens van de te behouden gebouwen (gebouwen 2, 3 en 6) een houtwal te realiseren. Op deze locatie worden geen bomen geveld.

0 10 20 m

Ondergrond: Google Satellite, 2021
URL: <https://mt1.google.com/vt/lyrs=s&x={x}&y={y}&z={z}>

Laneco
Landschaps & Ecologisch Advies

Legenda

 Rodijksweg 7 met uitbreiding

Afbeelding 2: Het plangebied aan de Rodijksweg 7 te Deventer met de gebouwen (witte nummers) bron: Google Earth.

2 SOORTBESCHRIJVING

2.1 BOERENZWALUW

De boerenwaluw is een boerenlandvogel die veelal rondom boerenerven voorkomt. Van april tot oktober verblijft de soort in Nederland om te broeden. De boerenwaluw broedt in kleine kolonies bij elkaar. De nesten worden in schuren of andere bebouwing aan de muur gemetseld. In de omgeving wordt al vliegend gejaagd op insecten.

2.2 HUISMUS

De huismus (*Passer domesticus*) is een standsoort in Nederland. De populatie van deze soort is in de laatste tientallen jaren gehalveerd door een afname van geschikt leefgebied en aantal broedplaatsen. De huismus leeft in en nabij menselijke bebouwing, zowel in als buiten de bebouwde kom. Het dier bouwt zijn nest in of tegen bebouwing (bijvoorbeeld in dichte klimop). Er moet altijd voldoende voedsel en schuilgelegenheid (dichte bosschages) nabij de nestplaats aanwezig zijn.

2.3 STEENUIL

De steenuil (*Athene noctua*) is de kleinste uilensoort van Nederland. Het territorium van de steenuil omvat over het algemeen maar enkele hectares en in het broedseizoen worden de meeste prooien binnen 300 meter rond de nestplaats verzameld. De steenuil maakt jaarrond gebruik van zijn territorium en nestplaats en is een typische bewoner van kleinschalige erven en cultuurlandschappen. Het gaat bij onderzoek niet alleen om de aanwezigheid van de steenuil in het plangebied, maar ook om het gebruik van het plangebied als leefgebied.

2.4 KERKUIL

De kerkuil (*Tyto alba*) is ook een soort die jaarrond in en nabij zijn nestplek verblijft. De kerkuil is weliswaar territoriaal, maar een verder erg stille vogelsoort die moeilijk vast te stellen is. De trend van de soort is vanwege het vele onderzoek in nestkasten goed in beeld, en positief. Het merendeel van de kerkuilen in Nederland broedt in kasten in open bebouwing. Soms wordt de soort ook elders aangetroffen.

2.5 POELKIKKER

De poelkikker (*Pelophylax lessonae*) houdt van onbeschaduwde wateren die voedselarm en schoon zijn. Poelkikker komt in meerdere habitats voor, in stilstaande wateren en watergangen op de hogere zandgronde, hoogveengebieden en in de uiterwaarden.

2.6 KAMSALAMANDER

Kamsalamander (*Triturus cristatus*) komt voor in landschapstypen met bos, houtwallen of struweel in de directe omgeving van het voortplantingswater. Op de zandgronden komen deze dieren voor in poelen, vijvers en vennen. De meeste dieren overwinteren of het land, een klein percentage van de volwassen dieren verblijft jaarrond in water.

2.7 RINGSLANG

De aan water gebonden ringslang (*Natrix helvetica*) is afhankelijk van broeihopen waar ze eieren in kan leggen. Dit zijn bijvoorbeeld muizenholen, rottende boomresten, blad-, hout- en composthopen. De ringslang overwintert op droog en vorstvrije plekken in puinhellingen, stromijten, spoordijken en houthopen.

2.8 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andereⁱ.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

3 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

3.1 ONDERZOEKSVRAAG

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of het plangebied essentiële onderdelen van het leefgebied van beschermde huismus, steenuil, boerenwaluw, poelkikker, kamsalamander, ringslang en/of vleermuissoorten bevat. Als de werkzaamheden effecten hebben op deze in de Wet natuurbescherming beschermde soorten moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de ingrepen worden aangevraagd.

3.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.2.1 *Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats*

Huisumus

Conform het protocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat het onderzoek naar huismus uit twee gerichte veldonderzoeken tussen 1 april en 20 juni. De onderzoeken zijn tussen een uur na zonsopgang en een uur voor zonsondergang uitgevoerd door minimaal één persoon. Daarbij is geluisterd en gezocht naar de aanwezigheid van huismus en actieve nesten in het plangebied.

Steenuil

Onderzoek naar rust- en nestplaatsen van de steenuil wordt uitgevoerd conform het kennisdocument steenuil van BIJ129. Daarvoor wordt tijdens drie onderzoeksrondes in de avond in de periode 1 februari t/m 30 mei geluisterd naar de territoriumroep van de steenuil. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van geluidsfragmenten (territoriumroep) om de steenuilen uit te lokken hun aanwezigheid kenbaar te maken. Er vindt voor nestlocaties onderzoek plaats tijdens de ei-/broedfase voor de vaststelling van een actieve nestplaats. Tussen de eerste en laatste onderzoeksronde zit minimaal een maand.

Kerkuil

Onderzoek naar rust- en nestplaatsen van de kerkuil wordt uitgevoerd conform het kennisdocument kerkuil van BIJ12. Daarvoor wordt in de periode van 1 februari t/m 15 oktober tijdens drie gerichte onderzoeksrondes door een persoon de aanwezigheid van de kerkuil onderzocht. Minimaal een onderzoeksronde vindt in de periode vanaf juni plaats om naar bedelende jongen te luisteren; jongen en broedsucces worden niet onderzocht. De onderzoeksrondes vinden 's avonds plaats, na zonsondergang. Tevens wordt er bij andere onderzoeken overdag gezocht naar verse sporen van kerkuil.

Boerenwaluw

Om vast te stellen of de aangetroffen nestplaatsen van boerenwaluw gebruikt worden is voor elke locatie in de broedperiode eenmalig een nestcontrole gedaan.

3.2.2 Amfibieën

Kamsalamander

Voor de kamsalamander (voortplantingsbiotoop) wordt tijdens twee onderzoeksrondes door middel van een schepnet naar individuen (in de periode april t/m augustus met 20 dagen ertussen) en eitjes in het water gezocht (in de periode april t/m juni). Ook wordt tijdens twee onderzoeksrondes in de periode april t/m juli tussen schemering en middernacht met een zaklamp naar volwassen kamsalamanders in het water gezocht.

Poelkikker

Voor de poelkikker (voortplantingsbiotoop) wordt in de periode mei t/m juli tijdens twee onderzoeksrondes, die vanaf 1 uur voor zonsondergang beginnen, bij het water naar deze soort geluisterd. Onderzoek vindt plaats op warme, vochtige avonden.

Ringslang

Om een zomerbiotoop van de ringslang aan te tonen, wordt in de periode april t/m september (voorkeur april, mei, augustus en september) tijdens vier onderzoeksrondes in de ochtend/middag langs structuurovergangen gelopen en (eventueel) met behulp van reptielplaten naar individuen gezocht. De minimale periode tussen de eerste en laatste onderzoeksronde bedraagt een maand.

3.2.3 Vleermuizen

Het onderzoek is verricht met behulp van een batdetector D240X. De batdetector vertaalt het voor mensen onhoorbare ultrasone geluid van vleermuizen naar hoorbare geluiden. Vleermuizen zijn op naam gebracht door interpretatie van het ritme en de klank van hun sonargeluid, gecombineerd met zichtwaarnemingen van vliegstyl en grootte. De geluiden zijn waar nodig opgenomen en later geanalyseerd in het programma Batsound en/of Batexplorer.

Onderzoek naar verblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) is uitgevoerd volgens de richtlijnen vanuit het vleermuisprotocol van het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2021). Ook is steeds gelet op de aanwezigheid van foerageergebieden en vliegroutes.

Kraamseizoen

Om de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen te onderzoeken, zijn in het kraamseizoen van 2022 in totaal 3 onderzoeksrondes uitgevoerd in de periode tussen 15 mei t/m 15 juli. Gezien het mogelijke voorkomen van laatvlieger betroffen de 3 onderzoeksrondes, 2 avondonderzoeken en 1 ochtendonderzoek met een minimale periode van 20 dagen tussen de eerste en laatste onderzoeksronde. Om conform het protocol minimaal 75 % van het gebouw te overzien, zijn de avondonderzoeken door 3 personen uitgevoerd. Vanwege de mogelijke aanwezigheid van gewone

grootoorvleermuis zijn de avondonderzoeken met een half uur verlengd. Daardoor duurden deze tot minimaal 2 uur en 30 minuten na zonsondergang. Het ochtendonderzoek is uitgevoerd door 1 persoon, omdat vleermuizen in de ochtend enige tijd zwermen en dit goed zichtbaar en overzichtelijk is. Vanwege het mogelijk voorkomen van gewone grootoorvleermuis, startte de ochtendronde 3 uur voor zonsopgang en duurde tot zonsopgang.

Paarseizoen

Om de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van vleermuizen te onderzoeken, zijn in het paarseizoen van 2022 in totaal 2 onderzoeksrondes uitgevoerd in de periode tussen 15 augustus t/m 30 september. De minimale periode tussen de eerste en laatste onderzoeksrondes was minimaal 20 dagen. De onderzoeksrondes, uitgevoerd door 2 personen, betroffen 2 avond-/nachtonderzoeken. Door de potentiële aanwezigheid van een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis is één van de rondes rond middernacht uitgevoerd. Vanwege het beperkte volume van de bebouwing is er geen onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis uitgevoerd.

3.3 ONDERZOEKSRONDES

3.3.1 Huismus

Tabel 1: Onderzoeksrondes huismus.

Datum	Start/einde (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Onderzoek nestplaats huismus 2022:				
20-04-2022	13:15-14:15	0-1	17	Zonnig
03-05-2022	10:00-11:10	0-2	15	Zonnig

3.3.2 Steenuil

Tabel 2: Onderzoeksrondes steenuil.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Onderzoek nestplaats steenuil 2022:					
22-03-2022	19:00-20:30	18:49	0-1	12	Helder
12-04-2022	20:30-22:30	20:30	0-1	15	Deels bewolkt
28-04-2022	21:00-22:45	20:54	2	8	Deels bewolkt

3.3.3 Kerkuil

Tabel 3: Onderzoeksrondes kerkuil.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Onderzoek nestplaats kerkuil 2022:					
12-04-2022	19:00-20:30	20:30	0-1	12	Helder
28-04-2022	20:30-22:30	20:54	0-1	15	Deels bewolkt
08-06-2022	21:57-00:27	21:57	0-1	15	Begon bewolkt daarna helder

3.3.4 Boerenzwaluw

Tijdens de huismusronde van 3 mei 2022 is ook gekeken naar de aanwezigheid van actieve nesten van boerenzwaluw. Ook tijdens de onderzoeksrunde naar vleermuizen is gelet op de aanwezigheid van actieve boerenzwaluwnesten.

3.3.5 Poelkikker en kamsalamander

Tabel 4: Onderzoeksrondes poelkikker en kamsalamander.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Onderzoek poelkikker en kamsalamander 2022:					
17-05-2022	20:28-21:28	21:28	0-1	19	Deels bewolkt
08-06-2022	20:57-21:57	21:57	0-1	15	Bewolkt

3.3.6 Ringslang

Tabel 5: Onderzoeksrondes ringslang.

Datum	Start/einde (uur)	Personen	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer	Opmerking
17-05-2022	20:15-21:15	2	0-1	19	Deels bewolkt	Reptielplaten geplaatst
15-07-2022	12:01-13:09	2	0-1	21	Deels bewolkt	
28-07-2022	10:30-11:35	2	0-1	20	Zonnig	
25-08-2022	11:58-13:04	2	0-1	25	Deels bewolkt	
08-09-2022	15:47-17:09	2	0-1	17	Deels bewolkt	

3.3.7 Vleermuizen

Tabel 6: Onderzoeksrondes vleermuizen.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Personen	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Kraamseizoen (zomer- en kraamverblijfplaatsen) 2022:						
17-05-2022	21:15-00:00	21:28	3	0-1	19	Deels bewolkt
19-05-2022	02:36-05:36	05:36	1	0-1	13	Deels bewolkt
08-06-2022	21:57-00:27	21:57	3	0-1	15	Begon bewolkt daarna helder
Paarseizoen (paarverblijfplaatsen) 2022:						
16-08-2022	22:02-00:02	21:02	2	0-1	20	Deels bewolkt
14-09-2022	20:57-22:57	19:51	2	0-1	14	Helder

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 JAAROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

4.1.1 *Huismus*

Eerste onderzoeksrunde, 20 april 2022

Tijdens de eerste onderzoeksrunde naar huismus zijn tussen de 15 en 20 huismussen waargenomen. Vrijwel alle waargenomen huismussen zaten in de heggen, buiten het plangebied, die tussen de verschillende boerderijen lopen en het plangebied met naastgelegen boerderijen verbinden. Binnen het plangebied is slechts 1 huismus waargenomen. Het waargenomen individu betrof een zingende man op het woonhuis aan Rodijksweg 7. Het mannetje zong ongeveer 1 minuut en vloog daarna aan de voorkant van het woonhuis naar een scheur in de muur en probeerde naar binnen te komen wat onsuccesvol was omdat er te weinig ruimte was. Het mannetje is daarna weggevlogen en niet meer in het plangebied waargenomen. Tijdens de eerste onderzoeksrunde naar huismus zijn geen nestplaatsen, essentiële stofbaden of essentieel groen waargenomen binnen het plangebied.

Tweede onderzoeksrunde, 3 mei 2022

De tweede onderzoeksrunde vond plaats op 3 mei en tijdens deze rondes zijn opnieuw tussen 15 en 20 huismussen waargenomen. Zoals tijdens de eerste onderzoeksrunde was ook deze keer het grootste deel van deze huismussen buiten het plangebied in de heggen aanwezig. Twee zingende mannetjes zijn tijdens de onderzoeksrunde binnen het plangebied waargenomen. De eerste zong ongeveer 10 seconden voordat deze wegvloog uit het plangebied en daarna niet meer zingend is waargenomen. Het tweede mannetje was aan het zingen op het woonhuis aan de Rodijksweg 7. Dit mannetje bleef voor een langere tijd zingen en had ook nestmateriaal in de snavel. Echter is het mannetje na een aantal minuten in oostelijke richting naar de heg buiten het plangebied gevlogen en is daarna niet meer binnen het plangebied waargenomen. Tijdens deze ronde zijn een actief eksternest in een boom in de tuin waargenomen en een duivennest in de schuur 4. Daarnaast was er een kerkuil aan het rusten in schuur aangegeven met nummer 5. Tijdens de tweede onderzoeksrunde naar huismus zijn geen nestplaatsen, essentiële stofbaden of essentieel groen waargenomen binnen het plangebied.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar huismus zijn slechts een klein aantal huismussen binnen het plangebied waargenomen. Het grootste gedeelte van de huismussen is waargenomen buiten het plangebied. Slechts twee zingende huismussen zijn slechts kort binnen het plangebied waargenomen. Binnen het plangebied is geen nest van huismus vastgesteld. Tijdens de bezoeken is wel een nestplaats van ekster en een duivensoort waargenomen. Daarnaast is er ook een rustplaats van kerkuil vastgesteld in schuur nummer 5.

4.1.2 Steenuil

Eerste onderzoeksrunde, 22 maart 2022

Tijdens de eerste onderzoeksrunde naar steenuil is 1 steenuil waargenomen. De steenuil riep vanuit het plangebied aan de Rodijksweg 7. De nestplaats van dit roepende mannetje is vastgesteld in de nestkast die in de boom is geplaatst in het zuidoosten van het plangebied. Tijdens deze ronde is in de bebouwing binnen het plangebied geen steenuil of sporen van steenuil aangetroffen.

Tweede onderzoeksrunde, 12 april 2022

Gedurende de tweede onderzoeksrunde op 12 april zijn 2 steenuilen waargenomen. Wederom was het mannetje binnen het plangebied van de Rodijksweg 7 aan het roepen. Dit maal riep een mannetje uit oostelijke richting vermoedelijk vanaf een naastgelegen erf terug. Tijdens deze ronde is in de bebouwing binnen het plangebied geen steenuil of sporen van steenuil aangetroffen.

Derde onderzoeksrunde, 28 april 2022

Ook tijdens de derde en laatste onderzoeksrunde werd de steenuil wederom roepend op het erf aan Rodijksweg 7 waargenomen. Tijdens deze ronde was er ook weer een steenuil die terug riep maar deze was op grote afstand te horen vanuit noordoostelijke richting, vermoedelijk in de buurt van het kasteel. Tijdens de ronde is er ook een langsvliegende kerkuil waargenomen die al roepend vanuit de richting van Rodijksweg 7 richting het oosten vloog. Tijdens deze ronde is in de bebouwing binnen het plangebied geen steenuil of sporen van steenuil aangetroffen.

Overige waarnemingen

Tijdens het vleermuisonderzoek op 8 juni is de steenuil meerdere malen uitvliegend uit de kast waargenomen. Daarnaast is eenmalig een rustende steenuil in schuur 1 (zie afbeelding 2) aangetroffen.

Samenvatting

Tijdens de drie onderzoeksrondes naar steenuil is tijdens alle rondes een roepend mannetje vanaf het erf van Rodijksweg 7 waargenomen. Deze steenuil gebruikt de nestkast in de walnootboom in het zuidoosten van het plangebied. Binnen het plangebied is tijdens het vleermuisonderzoek eenmalig de steenuil in schuur (nr.1) waargenomen, tijdens de andere rondes is de steenuil niet in deze schuur waargenomen en zijn er geen sporen zoals braakballen gevonden. Door een enkele waarneming en het ontbreken van sporen is dit geen essentiële rustplaats voor de steenuil.

Buiten het plangebied zijn twee andere steenuilen, een kerkuil en een boommarter waargenomen, deze waargenomen soorten hebben echter geen binding met het plangebied.

4.1.3 Kerkuil

Het onderzoek naar kerkuil is uitgevoerd in 3 gerichte onderzoeksrondes. Tijdens het onderzoek naar kerkuil is tweemaal een kerkuil waargenomen. De eerste keer vloog de kerkuil langs vanuit de richting van het plangebied aan de Rodijksweg 7 richting de Rodijksweg 9. De tweede waarneming van een kerkuil was overdag tijdens een onderzoeksrunde naar huismus, tijdens deze ronde is een rustplaats van de kerkuil in schuur 5 vastgesteld. Daarnaast zijn er ook tijdens het vleermuisonderzoek meerdere (verse) braakballen van de kerkuil in schuur 5 gevonden.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar kerkuil is een rustplaats van kerkuil in schuur 5 vastgesteld. Binnen het plangebied zijn geen andere essentiële onderdelen van het leefgebied van kerkuil vastgesteld.

4.1.4 Boerenwaluw

Op de locatie Rodijksweg 7 zijn tijdens de onderzoeksrunde op 17 mei 2022 zijn geen actieve nesten van boerenwaluw aangetroffen. Ook zijn er binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van (jagende) boerenwaluwen. De aanwezigheid van actieve boerenwaluwnesten binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar boerenwaluw zijn geen actieve nesten van boerenwaluwen vastgesteld. De aanwezigheid van actieve boerenwaluwnesten binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

4.2 AMFIBIEËN

4.2.1 Kamsalamander

Het onderzoek naar kamsalamander heeft op 17 mei plaatsgevonden. Tijdens het eerste bezoek is vastgesteld dat het onderzochte water te veel overschaduwd wordt en te diep was voor kamsalamander waardoor de aanwezigheid van deze soort alsnog is uitgesloten.

Samenvatting

Tijdens de eerste onderzoeksrunde is vastgesteld dat de Stonninkskolk ongeschikt is als leef- en voortplantingswater voor kamsalamander. Daarmee is de aanwezigheid van kamsalamander in het plangebied uitgesloten.

4.2.2 Poelkikker

Het onderzoek naar poelkikker heeft op 17 mei en 8 juni plaatsgevonden. Beide rondes is er geluisterd en gezocht naar roepende poelkikker maar er zijn enkel roepende

middelste groene kikkers waargenomen. De aanwezigheid van poelkikker binnen het plangebied is uitgesloten.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar poelkikker zijn geen poelkikkers gehoord of waargenomen. De aanwezigheid van poelkikker binnen het plangebied is uitgesloten.

4.2.3 Ringslang

De tapijttegels zijn uitgelegd op 17 mei en zijn daarna vrijdag 15 juli, donderdag 28 juli, donderdag 25 augustus en 8 september gecontroleerd op de aanwezigheid van opwarmende ringslangen. Tijdens de 4 onderzoeksrondes zijn geen zichtwaarnemingen gedaan van ringslang onder de tapijttegels. Ook zijn de overgangsgebieden en de watergangen afgelopen op zoek naar de aanwezigheid van ringslang in en in de directe omgeving. Er zijn hierbij geen waarnemingen van ringslang gedaan. De aanwezigheid van ringslang binnen het plangebied is uitgesloten.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar ringslang zijn geen ringslangen waargenomen. De aanwezigheid van ringslang binnen het plangebied is uitgesloten.

4.3 VLEERMUIZEN

4.3.1 Kraamseizoen 2022

Resultaten van het onderzoek naar vleermuizen zijn visueel samengevat in bijlage 1.

Eerste onderzoeksrunde, 17 mei 2022

De eerste onderzoeksrunde naar vleermuizen was een avondronde. Deze ronde is uitgevoerd door 3 personen. Tijdens de avondronde zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. De eerste waarneming was om een gewone dwergvleermuis om 21:55, 40 minuten na zonsondergang. Dit individu vloog het plangebied binnen om te foerageren. De laatvlieger en rosse vleermuis die zijn waargenomen kwamen overvliegen. De ruige dwergvleermuis is foeragerend waargenomen aan de zuidkant van het plangebied. Midden in het plangebied is een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen, daarnaast zijn er ook 3 langsvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen in het plangebied. Binnen het plangebied zijn tijdens de eerste onderzoeksrunde geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Tweede onderzoeksrunde, 19 mei 2022

De tweede onderzoeksrunde was een ochtendronde. Tijdens de ochtendronde is in het plangebied slechts 1 gewone dwergvleermuis waargenomen die aan de zuidzijde van het plangebied kort aan het foerageren was. Rondom het plangebied zijn nog 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen, 2 langsvliegende rosse vleermuizen en een

langsvliegende laatvlieger waargenomen. De laatste waarneming was 41 minuten voor zonsondergang en betrof 2 langsvliegende rosse vleermuizen. Geen van de waargenomen individuen had een verblijfplaats in het plangebied. Tijdens de tweede onderzoeksrunde zijn geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Derde onderzoeksrunde, 16 juni 2022

De derde onderzoeksrunde was de tweede avondronde. Tijdens deze avondronde zijn 4 vleermuissoorten waargenomen. De rosse vleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De eerste waarneming betrof een rosse vleermuis 30 minuten na zonsondergang. De rosse vleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis zijn enkel overvliegend waargenomen en hadden geen binding met het plangebied. In schuur 1 is een verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Later op de avond is ook een tweede gewone grootoorvleermuis de schuur ingevlogen om te foerageren. In dezelfde schuur zat ook een steenuil die via de boom met de uilenkast uit het plangebied is gevlogen. Tijdens de derde onderzoeksrunde zijn naast de verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis in schuur 1 geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Samenvatting

Tijdens alle onderzoeksrondes in het kraamseizoen 2022 zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis waargenomen. Alle soorten zijn foeragerend en/of langsvliegend waargenomen. Binnen het plangebied is een verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. In het plangebied zijn daarnaast enkel kleine aantallen foeragerende vleermuizen waargenomen. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied. Het foerageergebied binnen het plangebied is dan ook niet van essentieel belang voor vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen vliegroutes waargenomen.

4.3.2 Paarseizoen 2022

Resultaten van het onderzoek naar vleermuizen (paarseizoen) zijn visueel samengevat in bijlage 2.

Eerste onderzoeksrunde, 16 augustus 2022

De eerste onderzoeksrunde in het paarseizoen betrof een avondronde. Tijdens de avondronde zijn de vleermuissoorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. Doormiddel van een warmtecamera is binnen schuur 1 aan de oostkant van het plangebied een verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis vastgesteld, dit individu hing aan de nok van de schuur en is ongeveer 2 uur na zonsondergang uitgevlogen. Tijdens de onderzoeksrunde zijn verder geen paarverblijfplaatsen waargenomen. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en

franjestaart zijn enkel overvliegend waargenomen en hadden geen binding met het plangebied.

Tweede onderzoeksrunde, 14 september 2022

De tweede en laatste onderzoeksrunde in het paarseizoen vond plaats op 14 september. Binnen het plangebied zijn 1 gewone dwergvleermuis en 1 laatvlieger waargenomen. De laatvlieger is eenmalig overvliegend waargenomen. Gedurende de avond was de gewone dwergvleermuis een aantal keer kort paarroepend langs het plangebied te horen. Later op de avond kon de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het bos ten noorden van het plangebied worden vastgesteld. In het bos was deze onafgebroken roepend te horen. Daarnaast is er in een boom in de bosrand ook een paarverblijfplaats van rosse vleermuis vastgesteld. Deze riep vanuit een holte in een boom gedurende het onderzoek. Binnen het plangebied zijn tijdens de onderzoeksrunde geen verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Samenvatting

Tijdens de onderzoeksrondes in het kraamseizoen 2022 zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en franjestaart waargenomen. Van de gewone grootoorvleermuis is een verblijfplaats in schuur 1 vastgesteld waar deze in de nok verbleef. Daarnaast is binnen het plangebied een paarroepende gewone dwergvleermuis waargenomen die een klein aantal keer langs vloog tijdens de tweede onderzoeksrunde. De paarverblijfplaats van dit individu is tijdens deze ronde in het bos ten noorden van het plangebied vastgesteld. De overige waargenomen vleermuizen zijn enkel overvliegend waargenomen. Tijdens het paarseizoen zijn binnen het plangebied geen essentiële foerageergebieden en vliegroutes vastgesteld. De werkzaamheden zullen geen effect hebben op essentiële foerageergebieden en vliegroutes. Wel dient voor de verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden wanneer er werkzaamheden aan de schuur zullen plaatsvinden.

4.4 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens één van onderzoeksrondes naar steenuil is een waarneming gedaan van een jagende boommarter buiten het plangebied. De boommarter greep een muis langs de bomenrij aan de oostkant van de Rodijksweg 11.

5 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

Het plangebied is gelegen aan de Rodijksweg 7 te Deventer (afbeelding 1). Men is voornemens om de gebouwen 1, 4, 5 en 7 aan de Rodijksweg 7 te slopen (zie afbeelding 2), de opslagruimte in het westelijke deel naar grasland om te zetten en langs de west- en noordgrens van de te behouden gebouwen (gebouwen 2, 3 en 6) een houtwal te realiseren. Op deze locatie worden geen bomen geveld.

Uit een Laneco uitgevoerde quick scan flora en fauna (Geisler, 2022) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van beschermde onderdelen van het leefgebied van vleermuizen, poelkikker, kamsalamander, ringslang, huismus, boerenwaluw, kerkuil en steenuil niet kunnen worden uitgesloten.

Omdat de aanwezigheid van bovengenoemde beschermde soorten/soortgroepen niet kan worden uitgesloten, is middels nader ecologisch onderzoek onderzocht of deze soorten/soortgroepen ook daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied.

5.1 CONCLUSIES EN EFFECTEN

Gebouwbewonende vleermuizen

Tijdens het gerichte onderzoek naar gebouwbewonende vleermuissoorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en franjestaart waargenomen. Kraam- en paarverblijfplaatsen zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. In schuur 1 (zie afbeelding 2) is in juni en augustus een verblijfplaats van een gewone grootoorvleermuis waargenomen. Het slopen van deze schuur zal negatieve gevolgen hebben op de verblijfplaats van deze soort. Wanneer (sloop)werkzaamheden aan de schuur zullen plaatsvinden is een ontheffing vanuit de Wet natuurbescherming nodig. In de overige schuren zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, de sloop van deze schuren zal geen negatief effect hebben op beschermde onderdelen van het leefgebied van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Ook is er geen essentieel foerageergebied aanwezig binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn enkel kleine aantallen foeragerende vleermuizen waargenomen. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de vorm van bos, landbouwpercelen, erven en de Stonninkskolk.

Poelkikker, kamsalamander en ringslang

Tijdens het onderzoek naar poelkikker, kamsalamander en ringslang zijn geen waarnemingen gedaan van deze soorten. De aanwezigheid van deze soorten in het Stonninkskolk is uitgesloten. In de ruime omgeving van het plangebied zijn geen andere (potentieel) geschikte leefgebieden voor deze soorten aanwezig. Omdat de aanwezigheid van de poelkikker, kamsalamander en ringslang in de Stonninkskolk is

uitgesloten kan de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen van deze soorten binnen het plangebied ook worden uitgesloten.

Huismus

Gedurende het onderzoek naar huismus zijn een klein aantal huismussen binnen het plangebied waargenomen. Binnen het plangebied zijn echter geen nestplaatsen vastgesteld. Het slopen van de schuren zal door de afwezigheid van nesten geen invloed hebben op nestplaatsen van huismus. Ook essentieel groen en essentiële stofbaden voor de huismus zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

Boerenwaluw

Binnen het plangebied zijn geen actieve nesten van boerenwaluw waargenomen. De sloop van de bebouwing en het verwijderen van de oude nesten zal geen negatieve effecten hebben op boerenwaluw.

Kerkuil

In schuur 5 binnen het plangebied aan de Rodijksweg 7 is een rustplaats van kerkuil vastgesteld. Met het slopen van deze schuur zal de rustplaats van de kerkuil verdwijnen. Rustplaatsen van kerkuil zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Als de schuur gesloopt wordt is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist.

Steenuil

Tijdens het onderzoek is een nestplaats van steenuil in de nestkast vastgesteld. Ook is eenmalig een rustende steenuil in schuur 1 waargenomen. Tijdens de onderzoeken zijn geen sporen van steenuil zoals braakballen in deze schuur aangetroffen. Omdat er slechts eenmalig een waarneming van steenuil in de schuur is geweest en er geen sporen zijn aangetroffen betreft dit geen essentiële rustplaats voor deze steenuil. Het slopen van de schuren zal geen negatief effect hebben op essentiële onderdelen van het leefgebied van de steenuil.

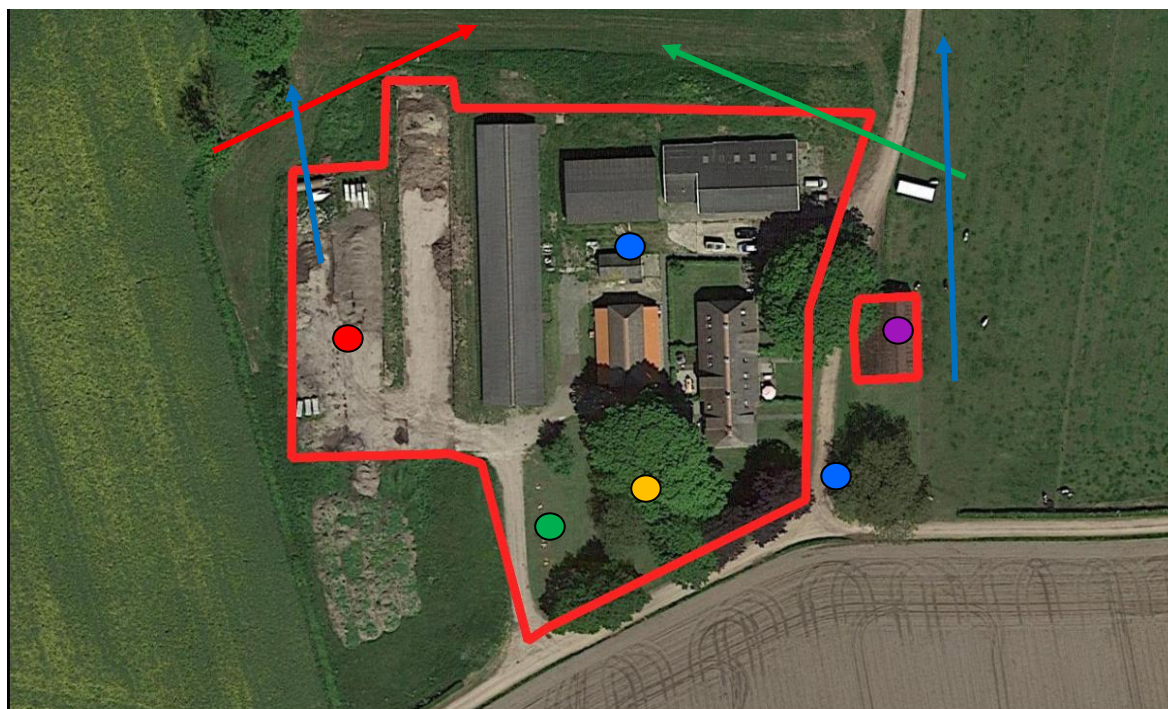
5.2 CONSEQUENTIES

Voor de beoogde ingrepen aan de Rodijksweg 7 is voor het slopen van schuur 1 (zie afbeelding 2) een ontheffing nodig voor het aantasten van een verblijfplaats van een gewone grootoorvleermuis (gezien de landelijke verspreiding gaat het om een gewone grootoorvleermuis). Indien schuur 5 gesloopt wordt is een ontheffing nodig voor het verwijderen van een rustplaats van kerkuil. Voor de andere onderzochte soorten zijn geen consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming te verwachten.

5.2.1 Algemene voorwaarden

De voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht in dienen altijd in acht genomen te worden, om o.a. verstoring van actieve nesten te voorkomen (zie bijlage 3).

BIJLAGE 1 WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN

0 10 20 m

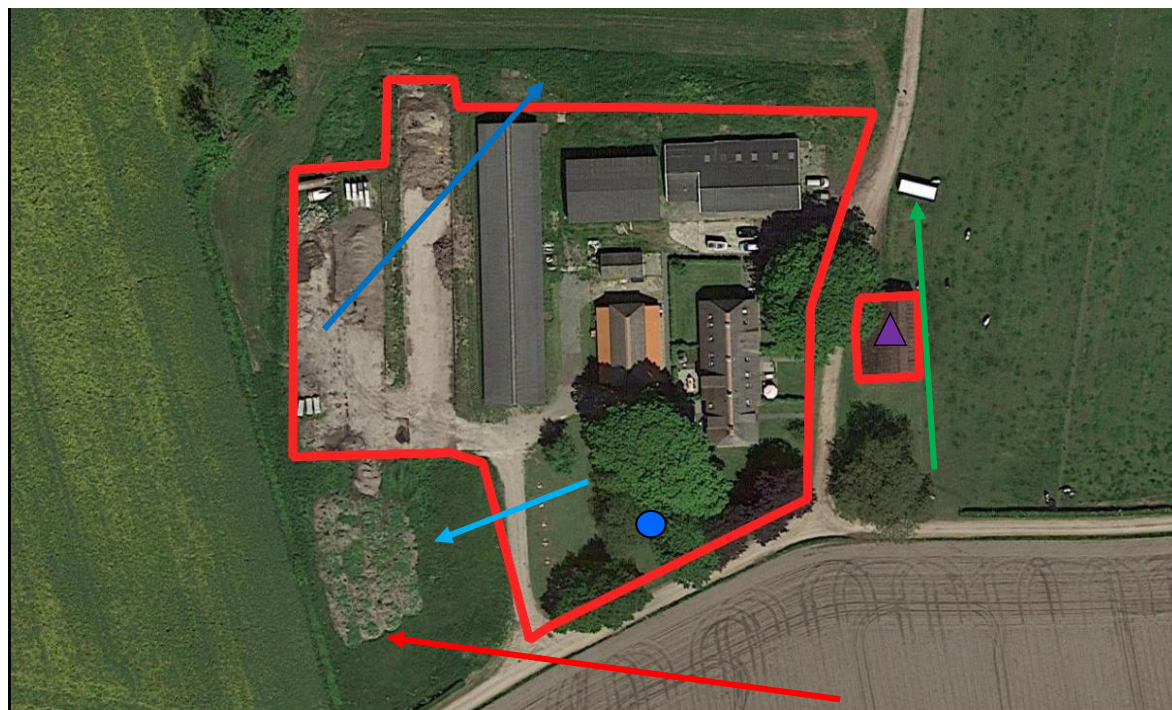
Ondergrond: Google Satellite, 2021
URL: <https://mt1.google.com/vt/lyrs=s&x={x}&y={y}&z={z}>

Legenda

Rodijksweg 7 met uitbreiding

	Gewone dwergvleermuis	-	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	-	Overvliegend
	Ruige dwergvleermuis	-	Foeragerend
	Laatvlieger	-	Overvliegend
	Laatvlieger	-	Foeragerend
	Rosse vleermuis	-	Overvliegend
	Rosse vleermuis	-	Foeragerend
	Gewone grootoorvleermuis	-	Foeragerend

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN

0 10 20 m

Ondergrond: Google Satellite, 2021
URL: <https://mt1.google.com/vt/lyrs=s&x={x}&y={y}&z={z}>

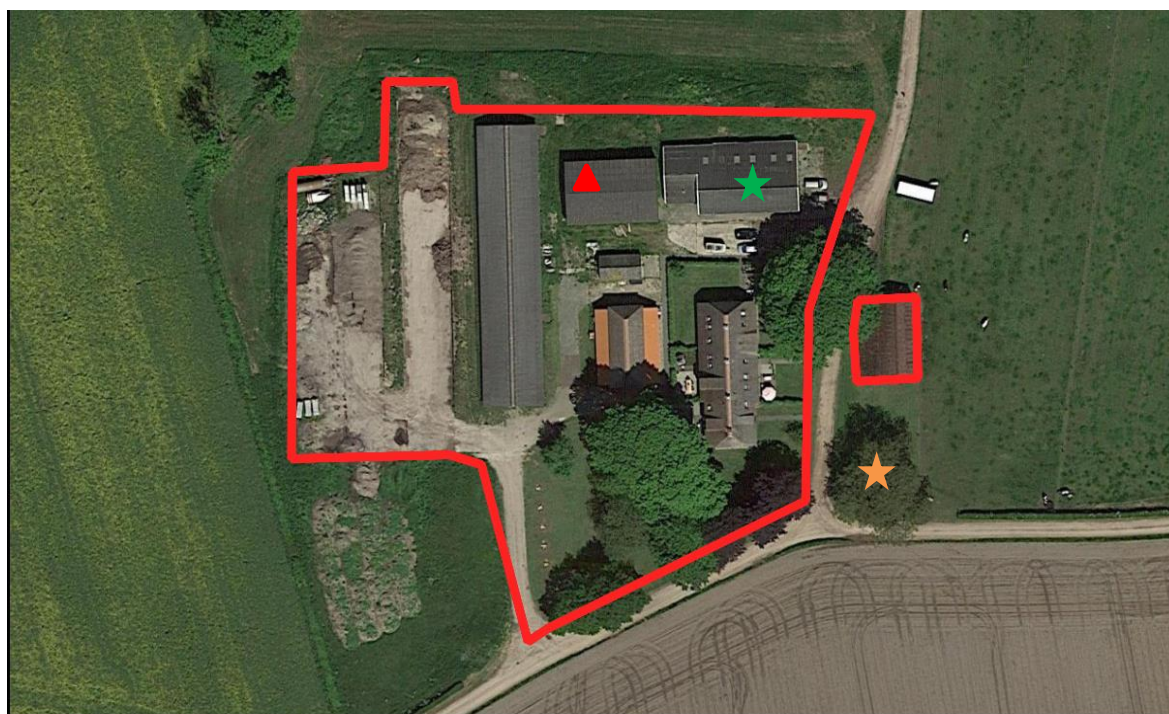
 Laneco
Landschaps & Ecologisch Advies

Legenda

 Rodijksweg 7 met uitbreiding

 Gewone dwergvleermuis	- Foeragerend
 Gewone dwergvleermuis	- Overvliend
 Laatvlieger	- Overvliend
 Rosse vleermuis	- Overvliend
 Gewone grootoorvleermuis	- Verblijfplaats
 Franjestaart	- Overvliend

BIJLAGE 3 WAARNEMINGEN OVERIGE SOORTEN

0 10 20 m

Ondergrond: Google Satellite, 2021
URL: <https://mt1.google.com/vt/lyrs=s&x={x}&y={y}&z={z}>

Laneco
Landschaps & Ecologisch Advies

Legenda

Rodijksweg 7 met uitbreiding

- Steenuil
- Houtduif
- Kerkuil

- Nestplaats
- Nestplaats
- Rustplaats

BIJLAGE 4 LITERATUURLIJST

BIJ12 (2017a). Huismus. Kennisdocument. Geraadpleegd in september 2022 van www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf

BIJ12 (2017b). Kerkuil. Kennisdocument. Geraadpleegd in september 2022 van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf>

BIJ12 (2017c). Steenuil. Kennisdocument. Geraadpleegd in september 2022 van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>

Geisler, J., (2022). Quick scan flora en fauna Banninkslaan 9, Rodijksweg 7 en 8 te Deventer. Ede; Laneco.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl

PDOK Viewer (2022) PDOK. Geraadpleegd in december 2022 van www.pdok.nl/viewer/#

Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus, RVO & Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2021.

BIJLAGE 5 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten van onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de *Habitatrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de *Vogelrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor *nationaal* beschermde soorten:

Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen - of ze nu beschermd zijn of niet - en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.
